

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. atque in his maxime Atheniensium:

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

oleum desuper. Ex eo quod Moses ad Deum accedens, & in terra sancta consistens nudis pedibus esse iustus est, votorum nudis pedibus solvendorum consuetudo invaluit in Judæa, *Observant ubi festa mero pede sabbatha Reges:* quam & tenuisse Berenicen legimus apud Josephum, cum sacrificiis Deo rite peractis nudo pede ad Flori tribunal accessit. Usurpatum deinde fuisse morem hunc narrat Justinus ab exteris gentibus, quæ pedes exuere solebant, cum fana ingrederentur. Hoc habitu Diis sacra faciebant Pythagoras & Proclus; hoc Cretes, cum in ædem Britomartis introibant; hoc Græci sæpius, ut scimus ex Callimacho & Valerio Flacco; hoc Romani, cum ad impetrandos de cælo imbres denuntiatis populo Nudipedalibus Aquilicia Jovi immolabant; hoc *proceres togati, matris Idææ sacris, ante carpentum*, ut est apud Prudentium. Cujus moris specimen aliquod in variis Gallix nostræ locis hodieque retineri, & ad eliciendas aquas nudis pedibus loca sacra homines supplices adire cognovimus. Quid quod & in Ethnicorum gratiam Nudipedalia exercuisse Paulum tradit Hieronymus: quod unde habuerit, comminisci fane non possum; nihil enim hujusmodi in Libris sacris reperias. Pedes, manusque abluiebant Græci sacris operanturi, ex Mosis instituto. Indidem & sacris vinum adhibebant. Sanguinem victimarum circa aram fundi sanxit Moses: idipsum à Græcis & Romanis usurpatum est, ut scitur ex Porphyrio in libro *περὶ τῆς ἐκ τῶν ζῴων φηροσσίας*, cujus fragmentum affert Eusebius; & ex Luciani libro De sacrificiis. Ait Moses, *In oblatione tua offeres sal*: ait Plinius, *Nulla sacra conficiuntur sine mola salsa*. *Ὀὐλάς & δολοχότας* Græci appellant. Oraculum refert illic Porphyrius, quod cælestibus Diis supremas victimarum partes adoleri jubet, reliqua comedi; quod ex præscripta à Mose partitione hostiarum pro delicto, aliarumque, ortum habuit. Auctor is quoque Græcis fuit ritus illius, ab Homero & Apollonio notati, operendarum adipe partium victimæ, quæ cremandæ essent: auctor & holocaustorum faciendorum. Quanquam & ante Mosem ab aliis gentibus fiebant. Pervenit & ad Græcos lex Mosis de victimis integris & omni vitio carentibus Deo offerendis. Mensæ hujus aureæ, cui imponebantur Panes Propositionis, instar fuerunt mensæ illæ factæ, Diis olim apponi solitæ, non apud Græcos solum, sed apud Romanos etiam, & Babylonios, & Persas, & Æthiopus. Ex lege in Levitico tradita, de vestibus ejus abluendis, qui vel emissarium caprum dimisisset, vel immolatos pro peccato vitulum aut hircum combussisset, manavit illa altera, à Græcorum Theologis uno consensu recepta, juxta Porphyrii testimonium, quæ cum piaculis uti, & corpus ac vestes aqua sancit eluere, quisquis victimas *ὑποφονεύσας* attigerit. Vetabantur item Pythagorei funeribus interesse. Erant apud Græcos Levitici legem, qua & Græcorum Sacerdotes adstricti erant. Erant apud Græcos & Ebræos, qui cæsariem suam Deo consecrarent. Immundus erat utrisque quisquis humanum cadaver tetigisset. Ex lege Zelotypiæ, quæ traditur in libro Numerorum, prodiiit Stygis fabula, cujus numen Dii jurare timent & fallere; & varii diversarum gentium ritus, quibus aqua vel igne occultorum facinorum veritas exploratur. Ex lege Jubilæi, qua in solido rursus locabantur; qui fundo suo exciderant, prodiiisse videtur Locensium lex, qua cautum erat ne quis avitum fundum alienaret. Nonne ex Mosaicis quoque profectam dicas Oxylæ Heraclidarum ducis & Eleorum regis legem, qua agros pignori opponi vetuit? Placuit Rhadamanthi, atque item Charondæ, *ταυτοπυθία*, sive lex talionis, quam primo invexerat Moses. Suilla denique sancte abstinuisset Cretenses refert Agathocles Babylonius apud Athenæum.

III. Nulla tamen Græcia regio plures, quam Attica, Israëlitarum servavit ritus, partim à Phœnicibus sibi traditos, qui hæc littora, commercii causa frequentabant; partim à Solone, quem multa de legibus Ægyptiorum, quæ Mosaicis consimiles erant, transfulisse ex Diodoro notavimus. Hujusmodi lex ea est, qua filia *Ἐπιχλοῦς* gentili suo nubere jubebatur; atque is si ad res Veneris imbecillus erat, puella licebat, ejus qui proximus esset agnatus, opera uti: & altera, qua Sacerdos uxorem duccens, virginem tenebatur & civem ducere: ipse casto & integro corpore esse debebat: & illa, qua sanxerat Solon victimas esse *ἀφελῆς*, hoc est *ὀρθολήθεσσι ἢ ἐμπλήεσσι*, integras & perfectas; & agnum anniculo minorem non mactari; nec non & illa, quæ homicidio admisso, cujus ignorabatur auctor, totum vicinæ civitatis populum purgari præcipiebat; & hæc quoque, per quàm furem nocturnum interficere licebat. His addo, Altare æneum à Mose fabricatum, causæ fuisse cur Diipolia celebrantes in Acropoli Athenienses, super ænea mensa placentas & liba apponerent, uti factum refert Porphyrius: addo & *ἱαστὰ* Jovi offerri solita, nihil aliud fuisse, quam *ἀνδρόεν ἐδάριον ἀδουρῆσον*, farinam oleo confersam, uti discere licet ex Scholiaste Aristophanis: qualem nempe Deo offerri præcepit Moses. Vetusissimis temporibus Deos solis illis *δολιμασι* placasse homines docet Ovidius: neque morem hunc intermiserunt, cum cæperunt pecudes ad sacrificia cadere; nam & absolutis sacrificiis *δολιμαστα* offerebant:

Erod. 15.
 Juven. Sat. 6.
 Joseph. de bell. Jul. libr. 2. cap. 15.
 Justin. Apol. 2.
 Callim. Hymn. in Ceres. Valer. Flacc. libr. 2. Prudent. 662 517.
 Hier. libr. 1. adv. Jovin. cap. 7.
 Erod. 30. 15. & seq.
 Erod. 29. 16.
 Euseb. Præp. Evang. libr. 4. cap. 9.
 Levit. 2. 13.
 Plin. libr. 35. cap. 7.
 Levit. 16. 26. & seq.
 Porph. libr. 2. περὶ τῆς ἐκ τῶν ζῴων φηροσσίας.
 Levit. 21. 11.
 Num. 5.
 Virg. Æn. 6.
 Athen. libr. 9. atque in his maxime Atheniensium:
 Diod. libr. 1.
 Plutarch. Solon.
 Porph. libr. 4. περὶ τῆς ἐκ τῶν ζῴων φηροσσίας.
 Aristoph. Schol. Plut.
 Ovid. Fast. libr. 1.

bant: ἐν τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ τῶν πάλαι ἡδὴ θνητῶν τοῖς λαοῖς διδόνται νόμους ἑσώμεθα. Nunc quoque sub finem sacrificiorum liba adhibemus; inquit Porphyrius. Inde & far in sacrificiis. Auctor est Theophrastus victimarum partes quasdam, in Atheniensium sacrificiis, Diis cessisse. Scribit insuper Aristophanis Scholiastes, pecudum armos, καλλῶ scilicet, uti ab Aristophane appellatur, Mercurio consecratos Athenis fuisse: quia nimirum armum cum pectusculo de hostiis pacificorum cedere iusserat Deus Sacerdoti, Aaroni nimirum fratri Moysi, quem Mercurio adumbratum fuisse diximus. Docet præterea sacrificiorum reliquias Sacerdotum fuisse; quod & ex Levitici functionibus manasse perspicuum est. Docet idem, æque alii etiam, moris id fuisse Atheniensibus, ut postquam extulissent mortuum, purgandi causa lavarent; quod ante præscripserat Moses in libro Numerorum, cum quisquis humanum tenuisset cadaver, aquæ asperzione mundari iussit. Uti Judæis immunda habebantur puerperæ, & per quadraginta dies Templo arcebantur, juxta Moysi legem: ita moribus Atheniensium ad eas accedere nefas erat, ut tradunt Theophrastus & Chrysostomus, qui fecisset, altaribus prohibebatur, teste Euripide. Urbes illæ denique, in quas velut in asyla Moses tutum per fugium esse voluerat iis qui imprudenter homicidium admisissent, exemplum præbuere nepotibus Herculis, Ara Misericordiæ Athenis consecranda, quo quisquis confugisset, per vim inde minime posset abduci: præbuere exemplum & Atheniensibus delubri Theſeo condendi, quod servis & tenuioris fortunæ hominibus esset per fugium; & alterius etiam in insula Calauria Neptuno dicandi, eodem jure pollentis.

IV. Porro ex Græciæ civitatibus, atque Athenis potissimum, ubi Solonis constitutiones vigebant, Romam leges reportarunt legati tres, in Græciam hac una de causa missi, quas deinde à Decemviris ad populum latas centuriatis comitiis populus univ ersus ratas esse iussit. Sed & plurima Solonis instituta Valerii Publicolæ opera & auctoritate adductos Romanos jam ante admisisse perhibet Plutarchus. Earum Legum, quas tulerunt Decemviri, reliquias collegerunt eruditi horum temporum viri; quas si quis evoluat, Mosem in plerisque capitibus agnoscat. Major est etiam Imperatoriarum sanctionum, quæ his successerunt, cum Mosæicis affinitas. Libellum scripsit olim Licinius Rufinus hoc titulo: *Collatio legum Judaicarum & Romanarum*. Prior è tenebris opus hoc eruit Petrus Pithæus, & typis subjecit. Adeatur modo; res quam probamus apparebit. Præter illas vero, alias etiam in Veterum scriptis observavimus; è quibus aliquot hic ob oculos Lectorum proponemus, è Jure Pontificio Romanorum potissimum selectas. Herculi in culina fiebat sacrificium proficiendi causa, quod propter viam dicebatur, hoc est ἐπιπέλα, in quo mos erat, ut si quid ex cibis pollutis fuisset reliquum, igne consumeretur. Id qui faceret, propter viam facere dicebatur, non proterviam, ut habent vulgati Macrobii codices, qui viros doctos complures in fraudem illexerunt. Sed hic error ex Festo arguitur. Idem in sacrificio Paschæ factum est à Judæis ex Ægypto profecturis; propter viam nimirum, quam in Chanaan capeſſebant. Ex azymis festi ejusdem factum puto, ut farina fermento mista Flamines abstinerint. Victimarum sanguinem in ara fundebant Romani: sic nempe à Mose fuerat institutum. *κυσῶν* Jovi offerendorum morem ab Atheniensibus Romani acceperunt, Atheniensēs à Judæis. Quanquam id à Trojanis potius Romanos habuisse credent, qui fictitium illum Ænæ in Italiam adventum pro vero certoque habent; nam ritus Trojanorum, à quibus ortos se ferebant Romani, describens Virgilius in funere Miseni, thus illos, dapes, hoc est farra, & oleum crevasse narrat, juxta præceptum Moysi. Certe hoc institutum apud Asiaticas gentes fuisse receptum scimus ex Appiano, qui Mithridatem Ponti regem perhibet, cum Jovi *σπατίω* sacra patrio ritu faceret, congestis in excelso monte lignis, suffimenta omne genus, oleum, lac, vinum, & mel superaddidisse. Far autem tostam ad sacrificia adhibebant Romani à Numa instituti, Mosæicarum disciplinarum haudquaquam imperito. Hinc festum Fornaciorum, quibus farra ad sacrificiorum usum torrebantur. Ejusdem Numæ tempore farina & vino sacra fiebant, ut auctor est Plutarchus in ipsius vita. Mosæicæ sanctioni idem obsecutus est, cum agrorum terminos moveri vetuit. Quæ lex ut sanctior haberetur, sinxerunt Romani Deum Terminum & Terminalem Jovem, & Terminalia celebrarunt. Imprimis vero notabile est quod illic scribit Plutarchus, ut ostendat maximam fuisse dogmatum Numæ ac Pythagoræ consensionem: Numam scilicet opinatum esse Deum, neque sensilem esse, neque quicquam pati posse, aut videri, aut corrumpi, sed animo solum cognosci; eundemque cavisse ne qua ad humanam, aut aliam quamcunque speciem elaborata effigie exprimeretur; neque Romæ ullum fuisse vel fictum, vel pictum Dei simulacrum, ante septuagesimum & centesimum annum ab Urbe condita. Quæ Mosæicam originem satis produnt. Auctor quoque Romanis fuit Moses Nudipedaliorum, & molæ salis; auctor

Porph. libr. 2. *περὶ ἰουδ. ἀποχ.*
Theophr. Charact. *περὶ ἀναλ. ἀστυας.*
Aristoph. Schol. Plur. Levit. 7. 34.

Aristoph. Schol. Nub. Num. 19. 11.

Theophr. Charact. *περὶ ἀναλ. ἀστυας.*
Chrysol. Hom. 11. in Epist. ad Ephes. Eurip. Iphig. in Tauris.

Plutarch. in Compar. Solon. & Public.

Plutarch. in Compar. Solon. & Public.

Macrobi. Sat. libr. 2. cap. 2. Festus in Propter viam.

Virg. Æneid. libr. 6. Levit. 2. 1. Appian. Mithrid.

Levit. 2. 14, 16.